

EĞİTİMDE BELİMİZİ NEDEN DOĞRULTAMIYORUZ?

Eskiden tavuk kümesi gibi yapılan TİP proje okullar yerine şimdi saray gibi okullar yapılırken, okullar açıldığında öğrenciler ders kitaplarını sırasında bulan dünyada iki ülkeden biriyken, Akıllı tahtanın, internetin köy okullarına kadar girerken, modern ders araç ve gereçlerin okul laboratuvarlarını süslerken neden bir türlü eğitimde belimizi doğrultamıyoruz? Uluslararası Öğrenci Performansı Değerlendirme yani PISA'nın 5 Aralık 2016 raporunu okuyup da eğitimin içinden biri olarak üzülmemek mümkün mü? Buyurun sadece ben değil hep beraber üzülelim de bu gidişata bir çare bulalım.

5 Aralık 2016'da OECD'nin Uluslararası Öğrenci Performansı Değerlendirme yani PISA 2015 raporunda Türkiye, önceki yıllara göre daha da geriledi. **Matematikte Asya ülkeleri yine ilk sıralarda yerini aldı. İşte PISA sonuçları.**

“Uluslararası eğitim değerlendirme testi, 72 ülke ve ekonomik bölgede 15 yaşındaki 540 bin öğrenci arasında yapıldı. Bu 72 ülke ve ekonomik bölgeden 35’ini Avrupa Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı’nın (OECD) ülkeleri oluşturuyor. Türkiye 72 ülke arasında 50. sırada yerini aldı.

Araştırmanın sonuçlarına göre, Singapurlu öğrenciler matematik, bilim ve okumada en yüksek notları alarak en başarılı öğrenciler oldu. Japonya, Estonya, Finlandiya ve Kanada da 35 OECD ülkesi arasında en başarılı ülkeler oldu. Türkiye ise en alt sıralarda yer aldı.”

Her yıl devletimizin gayri safi hâsılaya göre eğitim harcaması inanılmaz oranda artarken neden? Evet, neden eğitimde Asya ülkelerinin gerisindeyiz? Bu sorunun cevabına nereden ve nasıl başlayayım bilmiyorum?

Adam adama sormuş. Evliyadandır, kızını deniz kenarında kurban ederken Cenab-ı Hak keçi göndermiş. Kimdir bu Evliya? Adam: “ Kardeşim öyle bir soru sordun ki sorunun neresini düzelteyim de cevap vereyim. Bir defa Evliya değil, Peygamberdi, deniz kenarı değil, dağ başı idi, kız değil oğlandı, keçi değil koçtu.” diye cevaplar. Ne yazık ki ben bu adam kadar 72 ülke arasında 50. Sırada olduğumuzu kısa yoldan cevaplamam çok zor. Ama da yine de cevaplamaya çalışayım:

- 1- En zor şey eğitimde yapılan yanlışlığı düzeltmektir. Eğitimde yapılan yanlış düzeltmek günlere, aylara değil yıllara mal olan bir problemdir.
- 2- Eğitimin prensipleri Hitler zamanında belirlenen Almanya, gelişen şartlara kendini uyarlamasına rağmen ana prensipte katiyen taviz vermemiştir.
- 3- Köye hem öğretmen, hem sağlık memuru, hem tarım teknisyeni, hem de inşaat ustası olarak gönderdiğimiz öğretmen yetiştiren enstitüleri kapattık, yerine ilkokuldan sonra beş yıl süreyle eğitim yapan öğretmen

okullarını açtık. Bu okullar da kötünün iyisiydi. Buraya giren öğrencileri, söküğünü diken, banyosunu yapan, yemeğini yapabilen köy ve mezra şartlarına uyum sağlayabilen bireyler olarak yetiştirdik. Ve gittiği köyde köyün şartlarına uyum sağlayarak köyde yıllarca kalabiliyordu. Genelleme yapmak istemiyorum ama şimdiki bazı genç meslektaşlarımız gibi daha köye gitmeden torpil aramaya veya sahte rapor almak için hastane koridorlarında koşturmuyorlardı. Yine bu okullarda okuyan zeki çocuklar son sınıfta seçilerek Yüksek Öğretmen okuluna gönderilerek oralarda okuyup lise öğretmeni oluyorlardı. İdareci olarak görev yaptığım okullarda Yüksek Öğretmen Okulu mezunu öğretmenlerin girdiği sınıflardan en ufak bir sıkıntı yaşamadım. Hepsi de dört dörtlük değil, on numara öğretmenlerdi. Sonra 1978 yılında hızlı gazlı 45 günde öğretmen olup, okullarda göreve başlayan 65.000 meslektaşımızla maalesef eğitimin şakülü bozuldu.

- 4- Öğretmen okulları, Anadolu Öğretmen Liselerine, öğretmen liseleri de tamamen kaldırıldı. Şimdi öğretmen okulu diye bir okul duyuyor musunuz? Kaldı ki zaten buraya giden öğrenci de artık öğretmen olmak için değil, tıp, hukuk kazanmak için buralara girmeye başladı.
- 5- Meslek okulları konusuna hiç girmiyorum. Bir zamanlar Sanat Mektebi diye anılan Endüstri Meslek Liselerinin de orta kısmı vardı. Buradan mezun olan öğrenci dükkânını açabiliyor, girdiği fabrikada kalifiye eleman olarak çalışıyordu. Nedense bir el durmadan iyi giden Türk Milli Eğitimini sürekli bozdu. Okulların isimlerini değiştirerek eğitimde yenilikler yaptığını sandılar.

Gelelim günümüze:

Manisa Valilik binamızın ikinci katında Atatürk'ün çok güzel bir sözü var. “**İcra yapan el, karar veren elden üstündür**” Siz ne kadar güzel kanun yaparsanız yapın, o kanunları uygulayacak olan hâkimlerdir. Yine siz, eğitimde ne kadar güzel müfredat hazırlarsanız hazırlayın, onu okullarda uygulatacak okul müdürleridir, uygulayacak da öğretmenlerdir. Bugün ülkemizde eğitimin yükü, okul müdürlerinin omuzlarındadır. Bunu geçen yazımda izah ettim. Tekrarı ile zamanınızı meşgul etmek istemiyorum. Bizdeki okul müdürlüğünün iyi bir eğitimci değil, iyi bir inşaat ustası olduğunu belirterek Şehzadeler belediyesinin başka belediyelerde benzeri olmayan bir uygulama ile okul müdürlerini eğitime yönlendirdiğinden söz etmiştim. Evet, eğitimde okul müdürlerini inşaat kalfalığından kurtarmak lazım. Ayrıca son yıllarda moda olan vekâlet uygulamasına son vermek gerekir. Konumu uygun olmayan yerlere kanun ve yönetmelikleri zorlayarak atama yapılmamalı. Ağzımıza sakız yaptığımız “İşi ehline verin” mübarek

sözünü çok aşındırdık. Dün olduğu gibi bugün de benden olan insanın ehil olduğu inancını bırakalım. Özellikle okul müdürü olarak görevlendireceğimiz kişilerin özlük haklarını iyileştirelim ve yetkilerini artıralım. En basit şikâyetleri dikkate alarak okul müdürlerinin vakitlerini soruşturmalarla çalmayalım. Öğretmenlerin ve okul müdürlerinin çalışma şevkini kıran BİMER denen kurumun işlevinden muaf tutalım. Okul müdürü olarak görevlendireceğimiz kişilerde idari tecrübe arayalım. Bir gün dahi idari tecrübesi olmayan kişileri umulmadık yerlere müdür olarak atamayalım. Bu tür atamaların, atayanlara getirisinden çok götürüsünün olduğunu atayanlar bilmesi lazım. Atayacağımız okul müdürüne eskiden olduğu gibi kendi yardımcılarını atama inisiyatifi tanınması gerekir. Müdür yardımcısını kendisi seçmeyen bir okul müdürü ne kadar becerikli ve donanımlı olursa olsun, bulunduğu okulda başarılı bir yönetim kuramaz. Niyetimiz bağcı değil üzüm yemekse Okul müdürüne değer verelim, onu güçlendirelim. Okul müdürünü eğitimde görmezden gelirsek ne olur? Ona da Derviş Yunus'un bir manisiyle cevap vereyim:

Yerden Göğe küp dizesler / Birbirine bend etseler

Altından birini çekseler / Seyret sen gümbürtüyü

Eğitimin çekirdeği yani en alttaki küptür. Okul müdürlerini Şehzadeler Belediyesinin uygulaması gibi inşaat kalfası olmaktan kurtaralım, Okul müdürlüklerine işe ehil olanı getirelim. Getirdiğimiz müdürün yetkisini artıralım, müdürlükteki hizmet süresini uzatalım. Olmayacağını biliyorum ama ben yine bildiğim doğruyu söyleyeyim. Nasıl Batıda ve ülkemizde özel okullarda özel okul müdürleri, verim alamadığı başarısız öğretmenin sözleşmesini sene sonunda yenilemiyorsa, devlet okullarında çalışan okul müdürlerine de bu yetki verelim. Özel okul müdürüne, fabrika müdürüne bu yetkiyi veriyoruz da devlet okulları müdürlerine bu yetkiyi niye vermeyelim? Aile birliğinden, belediyeden, milli eğitimden oluşturulacak komisyonunun başkanlığına okul müdürü getirilerek bu derlendirme yapılabilir.

Okul müdürlerini başarısız öğretmenle, başarısız müdür yardımcısı ile çalışma zorunda bırakırsak, korkarım bir gün devrilen küplerin altında kalırız, o zaman da belimizi hiç ama hiç doğrultamayız.

Yine de okul müdürlerinin görüşlerine yazımda yer veremedim. Kısmet olursa önümüzdeki haftaya söz.www.kadirkeskin.net

Not: Köşe yazarımız Kadir Keskin bu hafta uzun yıllar görev yaptığı kendi okulu Manisa Lisesi öğrencileriyle beraberdi.